

CUPRINS

ABREVIERI	15
PARTEA I. TEORIA GENERALĂ	17
CAPITOLUL I. NOȚIUNEA, ROLUL, PRINCIPIILE ȘI DELIMITAREA DREPTULUI CIVIL	17
1. Noțiunea dreptului civil român	17
1.1. Definiția dreptului civil român	17
1.2. Terminologie. Semnificația sintagmei „drept civil”	22
2. Rolul dreptului civil	22
3. Principiile dreptului civil român	24
4. Delimitarea dreptului civil față de alte ramuri de drept	29
4.1. Dreptul constituțional și dreptul civil	30
4.2. Dreptul civil și dreptul procesual civil	31
4.3. Dreptul civil	31
4.4. Dreptul civil și dreptul familiei	32
4.5. Dreptul civil și dreptul muncii	32
4.6. Dreptul civil și dreptul comercial	33
CAPITOLUL II. IZVOARELE DREPTULUI CIVIL	37
1. Noțiuni introductive despre izvoarele de drept civil	37
2. Legea, ca izvor de drept civil	40
3. Uzanțele, ca izvor de drept civil	45
4. <i>Analogia legis</i> și <i>analogia iuris</i> , ca izvoare de drept civil	47
5. Precizări privind morala, doctrina și jurisprudența	49
CAPITOLUL III. NORMELE DE DREPT CIVIL	56
1. Noțiunea, caracterele și structura normei juridice	56
2. Clasificarea normelor de drept civil	58
3. Realizarea normelor juridice civile	62
4. Aplicarea legii civile (aplicarea normelor de drept civil)	64
4.1. Preliminarii	64
4.2. Principii care guvernează aplicarea legii civile în timp	66
4.3. Aplicarea în timp a Codului civil din 2009 în raport cu reglementările anterioare	68
4.4. Aplicarea în spațiu a legii civile	74
4.5. Aplicarea legii civile asupra persoanelor	75

5. Interpretarea legii civile	75
6. Publicitatea drepturilor, a actelor și a faptelor juridice	80
CAPITOLUL IV. RAPORTUL JURIDIC CIVIL.....	85
1. Noțiunea, caracterele și izvoarele raportului juridic civil.....	85
2. Structura raportului juridic civil.....	88
2.1. Elementele constitutive ale raportului juridic civil	88
2.2. Părțile (subiectele) raportului juridic civil (art. 25 C. civ.).....	88
2.3. Conținutul raportului juridic civil. Dreptul subiectiv civil. Obligația civilă.....	93
2.4. Obiectul raportului juridic civil. Bunurile.....	106
3. Proba raportului juridic civil.....	120
3.1. Terminologie. Importanța probei	120
3.2. Reglementarea probelor	121
3.3. Subiectul, obiectul și sarcina probei.....	123
3.4. Admisibilitatea, administrarea și aprecierea probelor.....	126
3.5. Mijloace de probă.....	128
CAPITOLUL V. ACTUL JURIDIC CIVIL.....	145
1. Noțiune și reglementare	145
2. Clasificarea actelor juridice civile.....	146
2.1. După numărul părților	146
2.2. În funcție de scopul urmărit de părți la momentul încheierii lor.....	147
2.3. După efectele pe care le produc	148
2.4. După importanța lor în raport cu un bun sau cu un patrimoniu	148
2.5. După modul de formare.....	150
2.6. În funcție de conținutul lor	151
2.7. În funcție de momentul în care își produc efectele	152
2.8. În funcție de reglementarea și denumirea lor legală.....	152
2.9. În raport cu modul de executare	153
2.10. După raportul dintre ele.....	154
2.11. După modalitatea încheierii lor	154
2.12. După legătura lor cu modalitățile care le pot afecta (termen, condiție, sarcină)	155
2.13. După legătura lor cu elementul „cauză”.....	155
2.14. În raport cu rolul voinței părților în stabilirea conținutului actului juridic civil	156
3. Condițiile actului juridic civil	156
3.1. Noțiune	156

3.2. Clasificare.....	157
3.3. Capacitatea de a încheia actul juridic civil	158
3.4. Consimțământul.....	161
3.5. Obiectul actului juridic civil.....	173
3.6. Cauza actului juridic civil.....	179
3.7. Forma actului juridic civil	182
3.8. Modalitățile actului juridic civil	193
4. Efectele actului juridic civil	203
4.1. Noțiuni	203
4.2. Determinare	204
4.3. Principiile care guvernează efectele actului juridic civil.....	206
5. Nulitatea actului juridic civil.....	216
5.1. Noțiuni generale	216
5.2. Clasificarea nulității actului juridic civil	217
5.3. Cauzele de nulitate	221
5.4. Regimul juridic al nulității.....	224
5.5. Efectele nulității.....	227
CAPITOLUL VI. PRESCRIȚIA EXTINCTIVĂ.....	235
1. Considerații generale referitoare la prescripția extinctivă (noțiune, reglementare, natură juridică și efecte)	235
2. Delimitarea prescripției extinctive de alte instituții de drept civil	241
3. Domeniul de aplicare a prescripției extinctive	242
4. Termenele de prescripție extinctivă	248
4.1. Termenul general de prescripție extinctivă	248
4.2. Termenele speciale de prescripție extinctivă.....	249
5. Cursul prescripției extinctive	251
5.1. Începutul prescripției extinctive	251
5.2. Suspendarea prescripției extinctive	259
5.3. Întreruperea prescripției extinctive.....	263
5.4. Repunerea în termenul de prescripție	270
5.5. Împlinirea prescripției extinctive.....	272
CAPITOLUL VII. DECĂDEREA	275
1. Noțiune. Clasificarea termenelor de decădere.....	275
2. Domeniul de aplicare a decăderii.....	276
3. Regimul juridic al termenelor de decădere	277
4. Efectele decăderii	278

TEORIA GENERALĂ. GRILE	279
RĂSPUNSURI	317
PARTEA A II-A. PERSOANELE	319
A. PERSOANA FIZICĂ	319
CAPITOLUL I. CAPACITATEA DE FOLOSINȚĂ A PERSOANEI FIZICE	319
1. Noțiuni și caractere juridice	319
1.1. Preliminarii. Subiectele de drept civil	319
1.2. Definiția capacității de folosință a persoanei fizice. Reglementare	324
1.3. Caracterele juridice ale capacității de folosință a persoanei fizice.....	326
2. Începutul capacității de folosință a persoanei fizice	330
2.1. Regula aplicabilă cu privire la începutul capacității de folosință a persoanei fizice.....	330
2.2. Excepția dobândirii capacității de folosință de către persoana fizică de la data concepției	332
3. Conținutul capacității de folosință a persoanei fizice	335
3.1. Determinarea conținutului capacității de folosință a persoanei fizice... 335	
3.2. Îngrădirile capacității de folosință a persoanei fizice.....	345
3.2.1. Incapacități cu caracter de sancțiune.	346
3.2.2. Incapacități cu caracter de protecție.	349
4. Încetarea capacității de folosință a persoanei fizice.....	354
4.1. Moartea persoanei	354
4.2. Declararea judecătorească a morții	356
4.2.1. Presumție de viață	357
4.2.2. Cazurile în care se poate pronunța o hotărâre declarativă de moarte	357
4.2.3. Procedura declarării judecătorești a morții	360
4.2.4. Anularea hotărârii de declarare judecătorească a morții.....	363
4.2.5. Comorienții.....	367
CAPITOLUL II. CAPACITATEA DE EXERCITIU A PERSOANEI FIZICE	369
1. Noțiuni și caractere juridice	369
1.1. Definiția capacității de exercițiu a persoanei fizice.....	369
1.2. Caracterele juridice ale capacității de exercițiu a persoanei fizice.....	370

2. Lipsa capacității de exercițiu a persoanei fizice.....	370
2.1. Persoanele lipsite de capacitate de exercițiu	370
2.2. Reprezentarea legală a persoanelor fizice lipsite de capacitate de exercițiu	371
2.3. Actele juridice pe care persoanele lipsite de capacitate de exercițiu le pot încheia personal	374
2.4. Încetarea stării juridice a lipsei capacității de exercițiu.....	375
3. Capacitatea de exercițiu restrânsă	376
3.1. Noțiune și reglementare.....	376
3.2. Conținutul capacității de exercițiu restrânse.....	377
3.3. Încetarea capacității de exercițiu restrânse	382
4. Capacitatea de exercițiu deplină.....	382
4.1. Noțiunea și caracteristicile capacității depline de exercițiu.....	382
4.2. Dobândirea capacității depline de exercițiu	383
4.3. În ceea ce privește conținutul capacității depline de exercițiu,	385
4.4. Încetarea capacității de exercițiu depline	385
4.5. Sancțiunile civile aplicabile în situația nerespectării prevederilor legale referitoare la capacitatea de exercițiu	386
CAPITOLUL III. OCROTIREA PERSOANEI FIZICE.....	389
1. Mijloacele de ocrotire a persoanei fizice în dreptul civil	389
1.1. Prezentare generală.....	389
1.2. Sediul materiei. Reglementări interne și internaționale	390
2. Ocrotirea minorului	392
2.1. Autoritatea părintească	392
2.1.1. Noțiuni introductive. Definiție și reglementare	392
2.1.2. Trăsăturile autorității părintești.....	393
2.1.3. Principiile aplicabile ocrotirii minorului prin exercitarea autorității părintești:	393
2.1.4. Exercițarea autorității părintești.....	394
2.1.5. Conținutul autorității părintești	396
2.1.6. Încetarea autorității părintești	397
2.2. Tutela minorului	398
2.2.1. Noțiuni introductive. Definiție, caractere juridice și reglementare.....	398
2.2.2. Principiile care guvernează ocrotirea minorului prin tutelă.....	399
2.2.3. Deschiderea tutelei minorului.	400
2.2.4. Conținutul ocrotirii minorului prin tutelă	402
2.2.5. Consiliul de familie.....	405

2.2.6. Încetarea tutelei minorului.....	406
2.2.7. Răspunderea tutorelui minorului	406
2.3. Curatela minorului.....	407
2.3.1. Definiție și natură juridică	407
2.3.2. Conținutul curatelei minorului.....	407
2.3.3. Cazurile de instituire a curatelei minorului	408
2.3.4. Încetarea curatelei minorului	408
2.3.5. Răspunderea curatorului	408
2.4. Ocrotirea minorului aflat în dificultate.....	408
3. Ocrotirea persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale	411
3.1. Asistența pentru încheierea actelor juridice	412
3.1.1. Procedura numirii asistentului pentru încheierea actelor juridice.	412
3.1.2. Natura juridică a asistenței pentru încheierea actelor juridice, persoanele ce pot fi desemnate asistenți și obligațiile acestora.	414
3.1.3. Încetarea asistenței pentru încheierea actelor juridice	415
3.2. Consilierea judiciară și tutela specială	415
3.2.1. Procedura instituirii consilierii judiciare sau a tutelei speciale. Persoanele care pot cere punerea sub ocrotire.....	416
3.3. Mandatul de ocrotire	423
3.4. Protecția persoanelor cu tulburări psihice (internarea nevoluntară).....	425
4. Curatela	427
4.1. Noțiune și clasificare	427
4.2. Cazuri de instituire a curatelei.....	428
4.3. Conținutul curatelei	428
4.4. Instituirea curatelei	428
4.5. Încetarea curatelei	429
4.6. Curatela specială (a persoanelor lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă)	429

CAPITOLUL IV. ATRIBUTELE DE IDENTIFICARE ALE PERSOANEI

FIZICE.....	430
1. Noțiunea, necesitatea identificării și atributele de identificare ale persoanei fizice	430
1.1. Noțiunea identificării și necesitatea identificării persoanei fizice	430
1.2. Atributele de identificare ale persoanei fizice	430
1.3. Natura juridică a atributelor de identificare ale persoanei fizice	430
2. Numele persoanei fizice.....	431
2.1. Noțiune și caractere juridice.....	431

2.2. Reglementare (sediul materiei).....	433
2.3. Structura numelui	434
2.4. Conținutul dreptului la nume.....	434
2.5. Numele de familie	434
2.5.1. Dobândirea numelui de familie.....	434
2.5.2. Modificarea numelui de familie.....	436
2.5.3. Retranscrierea numelui de familie	443
2.6. Prenumele	443
3. Domiciliul persoanei fizice	444
3.1. Noțiunea și reglementarea domiciliului.....	444
3.2. Importanța și caracterele juridice ale domiciliului	446
3.3. Clasificarea domiciliului	447
3.4. Dovada domiciliului	448
3.5. Reședința	449
3.5.1. Noțiunea și reglementarea reședinței.....	449
3.5.2. Caracterele juridice ale reședinței.....	449
3.5.3. Importanța reședinței.	450
3.5.4. Stabilirea reședinței.....	450
3.5.5. Dovada reședinței	450
4. Starea civilă a persoanei fizice	451
4.1. Noțiunea și reglementarea stării civile	451
4.2. Conținutul stării civile. Posesia de stat.....	451
4.3. Caracterele juridice ale stării civile	454
4.4. Faptele de stare civilă	454
4.5. Actele de stare civilă (negotium juris).....	457
4.5.1. Natura juridică a actelor de stare civilă.....	458
4.5.2. Actul de naștere (de recunoaștere a filiației)	458
4.5.3. Actul de căsătorie.....	458
4.5.4. Actul de deces	459
4.6. Actele de stare civilă (instrumentum probationis).....	460
4.7. Acțiunile de stare civilă	466
4.8. Proba stării civile.....	467

B. PERSOANA JURIDICĂ.....469

CAPITOLUL I. NOȚIUNEA, CLASIFICAREA ȘI ELEMENTELE CONSTITUTIVE ALE PERSOANEI JURIDICE

1. Noțiunea persoanei juridice.....	469
1.1. Definiția persoanei juridice	469

1.2. Reglementarea persoanei juridice	469
2. Clasificarea persoanelor juridice.....	470
2.1. Regimul juridic aplicabil.....	470
2.2. În funcție de scopul lor.....	473
2.3. În funcție de naționalitatea lor.....	473
3. Elementele constitutive ale persoanei juridice.....	474
CAPITOLUL II. ÎNFIINȚAREA PERSOANEI JURIDICE	478
1. Aspecte generale	478
2. Moduri de înființare a persoanelor juridice	479
2.1. Înființarea persoanelor juridice. Prezentare generală	479
2.2. Analiza modurilor de înființare a persoanelor juridice	479
2.3. Nulitatea persoanelor juridice	489
CAPITOLUL III. CAPACITATEA DE FOLOSINȚĂ A PERSOANEI JURIDICE	495
1. Începutul capacității de folosință a persoanei juridice	495
1.1. Preliminarii. Capacitatea civilă a persoanei juridice	495
1.2. Începutul capacității de folosință. Capacitatea de folosință anticipată a persoanei juridice	495
1.3. Personalitatea juridică	498
2. Conținutul capacității de folosință a persoanei juridice	499
3. Încetarea capacității de folosință a persoanei juridice	504
CAPITOLUL IV. CAPACITATEA DE EXERCITIU A PERSOANEI JURIDICE	506
1. Începutul capacității de exercițiu a persoanei juridice	506
1.1. Definiția și reglementarea capacității de exercițiu a persoanei juridice.....	506
1.2. Începutul capacității de exercițiu a persoanei juridice	506
2. Conținutul capacității de exercițiu a persoanei juridice	511
3. Funcționarea persoanei juridice	512
3.1. Aspecte generale	512
3.2. Reguli generale de funcționare a persoanei juridice	514
3.3. Nulitatea actelor emise de organele persoanei juridice	518
3.4. Dispoziții speciale privind funcționarea persoanelor juridice.....	521
4. Încetarea capacității de exercițiu a persoanei juridice	523

CAPITOLUL V. REORGANIZAREA PERSOANEI JURIDICE.....	524
1. Noțiunea reorganizării persoanei juridice	524
1.1. Definiție. Precizări terminologice	524
1.2. Reglementare	525
2. Formele reorganizării persoanei juridice	526
2.1. Premise	526
2.2. Fuziunea persoanelor juridice.....	526
2.3. Divizarea persoanelor juridice.....	527
2.4. Transformarea persoanei juridice	532
2.5. Publicitatea reorganizării persoanei juridice. Opoziția persoanelor interesate.....	533
3. Efectele reorganizării persoanei juridice.....	535
CAPITOLUL VI. ÎNCETAREA PERSOANEI JURIDICE.....	538
1. Noțiune și modalități de încetare a persoanei juridice	538
1.1. Considerații generale	538
1.2. Moduri de încetare a persoanei juridice	538
2. Dizolvarea și lichidarea persoanei juridice	539
2.1. Dizolvarea persoanei juridice	539
2.2. Exercițarea dreptului de opoziție.....	549
2.3. Lichidarea persoanei juridice	549
2.4. Data încetării personalității juridice	551
CAPITOLUL VII. ATRIBUTELE DE IDENTIFICARE ALE PERSOANEI JURIDICE.....	553
1. Noțiunea și atributele de identificare ale persoanei juridice	553
2. Denumirea persoanei juridice	553
3. Sediul persoanei juridice	557
4. Naționalitatea persoanei juridice.....	559
5. Alte atribute de identificare a persoanei juridice	560
PERSOANELE. GRILE	561
A. PERSOANA FIZICĂ.....	561
B. PERSOANA JURIDICĂ.....	577
RĂSPUNSURI.....	584
BIBLIOGRAFIE.....	585